

رضایتمندی سکونتی در مجتمع های مسکونی

نمونه موردی: مجتمع مسکونی دراک شهر شیراز

ندا عرب سلغار^۱، سروش غلام زاده^۲، شیوا موسوی^۳^۱دانشگاه هنر تهران، neda.arabsolghar@gmail.com^۲موسسه آموزش عالی هنر شیراز، soroosh187965@gmail.com^۳موسسه آموزش عالی هنر شیراز، shiva.moussavi1@gmail.com

چکیده

در معماری اساسی ترین عامل مردم هستند. از این رو معنای هر اثر معماری بدین وابسته است که این اثر تا چه حد اندازه آسایش، آرامش و رضایت مردم را تأمین کند و در پاسخ به نیازهای ایشان کارا باشد. این مقاله به ارزیابی "رضایتمندی سکونتی" در مجتمع های مسکونی با توجه به چهار معیار اساسی، "ویژگی های فیزیکی و کالبدی"، "ویژگی های مفهومی کالبدی"، "امکانات و تسهیلات عمومی درون مجتمع"، "پتانسیل های ایجاد روابط اجتماعی" می پردازد. از این رو مجتمع مسکونی دراک شهر شیراز، با کمک از ابزار تحقیق پرسشنامه، مورد ارزیابی قرار گرفت و نتایج نشان می دهد که میزان رضایت از امکانات عمومی و پتانسیل های ایجاد روابط اجتماعی بالاتر از ویژگی های فیزیکی، کالبدی و مفهومی ارائه شده می باشد.

واژه های کلیدی

رضایتمندی سکونتی، مجتمع مسکونی دراک شیراز، ویژگی های کالبدی، فضاهای اجتماعی، تسهیلات عمومی.

مقدمه

رضایتمندی سکونتی نوعی پاسخ عاطفی به محل سکونت است. در واقع احساس مثبت یا منفی که ساکنان نسبت به محل سکونتشان دارند را بیان می کند که این نوع رضایت در بسیاری از پروژه های توسعه ای مسکن برای سنجش موفقیت آن ها استفاده شده است [۱]. در اصل نظر ساکنان پروژه های مسکونی با توجه به دیدگاهشان نسبت به ویژگی های فیزیکی مسکن جمع آوری، ارزیابی و در نهایت آن دیدگاه ها به پروسه های طراحی مبدل می شوند. روش رایج برای ارزیابی رضایتمندی، بررسی های سازمان داده شده با رابطه های آماری متغیرها می باشد [۲]. گاهی رضایت از مسکن موجود، تعیین کننده رفتار و عکس العمل فرد ساکن در آن محله می باشد، که این رضایتمندی به کیفیت آن مسکن بستگی دارد. از مهم ترین عواملی که باعث باکیفیت بودن یک مسکن می شود، امکانات و خدمات درون منطقه ای مسکونی، ارتباط همسایه ها و موقعیت واحد سکونتی می باشد [۳]. عواملی همچون اندازه ملک، فضاهای مختلف داخلی و بیرونی، آشپزخانه ها، سرویس های بهداشتی، پارکینگ و نمای بیرونی

ساختمان از فاکتورهای مهم و اساسی برای خانوارهای امروزی به شمار می آید [۴].

در این پژوهش که با هدف بررسی رضایت کاربران از وضعیت مجتمع مسکونی دراک تهیه و تنظیم شده، میزان رضایت از وضعیت سکونتی ساکنان در قالب های چهار معیار مشخصه های فیزیکی واحد مسکونی، مشخصه های مفهومی، پتانسیل های برقراری تعاملات اجتماعی، کیفیت خدمات و امکانات بررسی می شود.

تعریف رضایتمندی سکونتی

اساسی ترین عامل در پروژه های مسکونی و معماری رضایتمندی کاربران است و اینکه یک پروژه مسکونی تا چه اندازه باعث آسایش، آرامش و رضایت کاربران و افرادی که در آنجا زندگی می کنند می شود بسیار مهم است. در واقع آن محل می بایست نیازهای کاربران را تأمین و پاسخگوی آن نیازها باشد [۵]. همچنین همسایگی و رابطه با همسایگان یک فاکتور مهم برای جذب رضایت فرد از محیطی که در آن زندگی می کند می باشد [۶]. زمانی که فرد با تعامل در محیط سکونتی خویش به تجربه ای مطلوب می رسد، آن مکان برای او به مکانی خاص تبدیل شده و باعث ایجاد احساس خوشنودی حاصل از زندگی در آن مکان می شود [۷].

افراد و کاربران مجتمع های مسکونی به دو دسته تقسیم می شوند:

- ۱- آن هایی که قصد ماندن در مسکن فعلی خود را دارند.
 - ۲- آن هایی که قصد رفتن از مسکن فعلی خود را دارند.
- عواملی که باعث انتخاب افراد برای ماندن یا رفتن از مسکن فعلیشان می شود در جدول ۱ به نمایش گذاشته شده است.